

Tarina kaksinaismoraalista ja syrjäyttämisestä

Israel-Palestiina-konflikti on syvälle juurtunut kamppailu, jota leimaavat historialliset ironiat ja nykyiset epäoikeudenmukaisuudet, jotka ylläpitävät väkivallan ja syrjäyttämisen kierrettä. Tämä essee tarkastelee neljää keskeistä teemaa: Palestiinan historiallista roolia turvapaikkana natsien vainoa pakeneville juutalaisille siirtolaisille, jotka kuitenkin itse syrjäytettiin; sionististen puolisotilaallisten ryhmien ja myöhemmin Israelin harjoittamaa terrorismia, samalla kun muita leimataan terroristeiksi; ihmisoikeusnormeja, jotka mahdollistivat Israelin perustamisen mutta joita nyt rikotaan palestiinalaisia vastaan; sekä vuoden 1947 YK:n jakosuunnitelman epäoikeudenmukaisuutta ja sitä seurannutta Israelin laitonta laajentumista. Nämä teemat paljastavat kaksinaismoraalin, moraalisten ristiriitojen ja oikeudellisten rikkomusten mallin, joka jatkuvasti heikentää palestiinalaisten oikeuksia ja korostaa oikeudenmukaisen ratkaisun tarvetta.

Palestiina turvapaikkana, nyt syrjäytettynä

1930- ja 1940-luvuilla natsi-Saksa karkotti juutalaisia, riistäen heiltä kansalaisuuden Nürnbergin lakien (1935) nojalla ja kiihdyttäen vainoa vuoden 1938 Anschlussin jälkeen. Franklin D. Rooseveltin alullepanema Évianin konferenssi heinäkuussa 1938 epäonnistui tarjoamaan turvapaikkaa: 32 maata osallistui, mutta vain Dominikaaninen tasavalta ja Costa Rica tarjosivat merkittävää apua (100 000 ja 200 perhettä, vastaavasti), kun taas Yhdysvallat ja Britannia kieltäytyivät lisäämästä kiintiöitään. Vähäisten vaihtoehtojen vuoksi monet juutalaiset kääntyivät mandaattialue Palestiinan puoleen, jossa Britannian mandaatti helpotti maahanmuuttoa Balfourin julistuksen (1917) mukaisesti. Vuosina 1933–1939 saapui yli 120 000 juutalaista, ja vuoteen 1947 mennessä juutalaisväestö oli 33 % (600 000 1,9 miljoonasta). Tässä kontekstissa Palestiina otti vastaan ja pelasti juutalaisia pakolaisia, kun suuri osa maailmasta käänsi heille selkänsä.

Nykyään tämä historia käännetään päälaelleen sionistisella narratiivilla, että ”yksikään maa ei halua ottaa palestiinalaisia vastaan”. Hamas-iskun 7. lokakuuta 2023 ja Israelin vastakampanjan Gazassa jälkeen 1,9 miljoonaa palestiinalaista (2,1 miljoonasta) on syrjäytetty YK:n arvioiden mukaan. Human Rights Watch (HRW) dokumentoi näitä toimia pakkoevakuointeina, jotka ovat sotarikoksia Geneven sopimusten mukaan, sisältäen evakuointimääräyksiä, hyökkäyksiä turvallisiin vyöhykkeisiin ja 70 % Gazan asuntojen tuhoamisen. Israelilaiset virkamiehet, kuten valtiovarainministeri Bezalel Smotrich, ovat ehdottaneet Gazan asukkaiden ”vapaaehtoista siirtolaisuutta”, mikä viittaa siihen, että heidän syrjäyttämisensä ratkaisisi konfliktin. Tämä narratiivi jättää huomiotta 6 miljoonan palestiinalaisen diasporan maissa kuten Jordania, Chile ja Saksa, sekä sen, että Israelin saarto ja Gazan rajojen (esim. Rafahin rajanylityspaikka) valvonta estävät palestiinalaisia lähtemästä, ei kansainvälisen halukkuuden puute. Ironia on selvää: Israel, joka osittain

rakentui Palestiinassa turvaa saaneiden pakolaisten avulla, syrjäyttää nyt palestiinalaisia väkisin väittäen, että kukaan muu ei ota heitä vastaan, rikkoen heidän oikeuttaan jäädä kotimaahansa kansainvälisen oikeuden (Yleismaailmallinen ihmisoikeusjulistus, artikla 13) mukaisesti.

Terrorismin jatkuvuus

Sionistiset puolisoitilaalliset ryhmät Irgun ja Lehi käyttivät Britannian mandaatin aikana taktiikoita, jotka nykyään luokiteltaisiin terrorismiksi, pyrkien karkottamaan britit ja varmistamaan juutalaisvaltion. Irgun, Menachem Beginin johtama, pommitti King David -hotellia vuonna 1946 tappaen 91 ihmistä (41 arabia, 28 brittiä, 17 juutalaista). Vuoden 1948 Deir Yassinin verilöyly, jonka Irgun ja Lehi toteuttivat, tappoi yli 100 palestiinalaista kyläläistä, käynnistäen joukkopaon ja kiihdyttäen Nakbaa. Muita tekoja olivat vuoden 1947 brittisotilaiden Clifford Martinin ja Mervyn Paicen hirttäminen, pommi-iskut arabimarkkinoille ja kansainväliset hyökkäykset, kuten Britannian Rooman suurlähetystön pommitus vuonna 1946. Lehi murhasi lordi Moynen vuonna 1944 ja YK:n välittäjän Folke Bernadotten vuonna 1948, jälkimmäinen mahdollisesti Israelin valtion osallisuudella. Nämä teot – siviileihin kohdistuvat, pelkoa herättävät ja poliittisia tavoitteita ajavat – sopivat nykyisiin terrorismin määritelmiin (YK:n yleiskokouksen resoluutio 49/60, 1994). Begin, jolla oli MI5:n asettama 10 000 punnan palkkio, nousi myöhemmin Israelin pääministeriksi (1977–1983) ja perusti Likud-puolueen, jota Benjamin Netanyahu nykyään johtaa.

Israel on sittemmin harjoittanut toimia, jotka heijastavat tätä väkivaltaa, usein kehystettynä itsepuolustukseksi mutta kritisoituina terrorismina tai kansainvälisen oikeuden rikkomuksina. Vuonna 2006 Israel pommitti Beirutin Rafic Hariri -lentokenttää, kohdistuen hyökkäyksen siviili-infrastruktuuriin ja jättäen tuhansia loukkuun, mikä sai HRW:n tuomion sotilaallisen välttämättömyyden puutteesta. Vuonna 1973 Israel ampui alas Libyan Arab Airlinesin lennon 114, tappaen 108 ihmistä, teon, jonka Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö (ICAO) totesi laittomaksi. Israel tuhosi myös Gazan Yasser Arafat -lentokentän vuosina 2001–2002, mikä symboloi laajempia palestiinalaisten liikkumisen rajoituksia vuoden 2007 saarron alla. Silti Israel leimaa Hamas-johtajat terroristeiksi, kohdistuen heihin salamurhia – esimerkiksi Ismail Haniyeh Teheranissa (heinäkuu 2024) ja Yahya Sinwar Rafahissa (lokakuu 2024) – samalla kun se jättää oman historiansa huomiotta. Hamas, joka on Yhdysvaltain ja EU:n terroristijärjestöksi nimeämä, on hyökännyt israelilaisia siviilejä vastaan, mutta sen poliittinen rooli Gazassa ja retoriikan muutokset (esim. vuoden 2017 peruskirja) ohitetaan, eväten siltä Beginin saavuttama legitimitetti. Tämä kaksinaismoraali – sionistisen ja israelilaisen väkivallan hyväksyminen samalla kun palestiinalaisten vastarintaa tuomitaan – ylläpitää konfliktin kierrettä.

Ihmisoikeudet: Israelin mahdollistaminen, palestiinalaisten rikkominen

Ihmisoikeusnormit, jotka rajoittivat brittejä mandaatin aikana, mahdollistivat Israelin perustamisen, mutta samoja normeja rikotaan nyt palestiinalaisia vastaan. Britannian

mandaatti velvoitti Britannian "suojelemaan Palestiinan kaikkien asukkaiden kansalais- ja uskonnollisia oikeuksia", mikä heijasti varhaisia ihmisoikeusperiaatteita. Irgunin ja Lehin kapinan edessä brittien vastaus oli hillitty: operaatio Shark (1946) sisälsi pidätyksiä ja ulkonaliikkumiskieltoja, ja vangitut militantit karkotettiin leireihin Eritrean, Keniaan ja Kyprokselle, välttämättä laajamittaista tuhoa. Toisen maailmansodan jälkeinen uupumus, kansainvälinen paine (erityisesti Yhdysvalloista holokaustin jälkeen) ja kehittyvät ihmisoikeusnormit rajoittivat suhteettoman voiman käyttöä. Julmempi vastaus – kuten Israelin Gazassa – olisi voinut murskata sionistisen liikkeen, estäen Israelin perustamisen vuonna 1948.

Nykyään Israel rikkoo näitä normeja palestiinalaisia kohtaan. Lokakuusta 2023 lähtien Israelin kampanja Gazassa on syrjäyttänyt 1,9 miljoonaa ihmistä, tappanut yli 43 000 ja tuhonnut 70 % asunnoista, tekoja, joita HRW kutsuu pakkoevakuoinneiksi, sotarikoksiksi. Vuoden 2007 saarto muodostaa kollektiivisen rangaistuksen, joka on kielletty neljännen Geneven sopimuksen 33. artiklan nojalla, rajoittaen pääsyä välttämättömiin tarvikkeisiin. Kohdennetut salamurhat kolmansissa maissa, kuten Haniyehin tappaminen Iranissa, rikkovat suvereniteettia ja herättävät huolta laittomista teloituksista kansainvälisen ihmisoikeuslain nojalla. Ironia on syvä: normit, jotka suojasivat juutalaisväestöä 1940-luvulla, jätetään nyt huomiotta, kun Israelin toimet heikentävät palestiinalaisten oikeuksia elämään, liikkumiseen ja itsemääräämisoikeuteen.

Epäoikeudenmukainen jakosuunnitelma, laitton laajentuminen

YK:n jakosuunnitelma vuodelta 1947 (resoluutio 181) oli luonnostaan epäoikeudenmukainen, myöntäen 56 % mandaattialue Palestiinasta (14 100 km²) juutalaisvaltiolle vähemmistöväestölle (33 %, 600 000 ihmistä), joka omisti 7 % maasta, kun taas arabien enemmistö (67 %, 1,3 miljoonaa) sai 43 % (11 500 km²). Jerusalemin piti olla kansainvälinen kaupunki. Juutalaisjohto hyväksyi suunnitelman askeleena kohti valtiota, kun taas arabijohto hylkäsi sen, väittäen sen rikkovan itsemääräämisoikeutta. Seuraavat vuoden 1947–1948 sisällissota ja vuoden 1948 arabien ja Israelin välinen sota joivat Israelin laajentumiseen 78 %:iin Palestiinasta (20 770 km²), syrjäyttäen 750 000 palestiinalaista (Nakba), ja verilöylyt kuten Deir Yassin kiihdyttivät pakoa.

Nämä 56 % eivät riittäneet Israelille, joka on sittemmin laajentunut laittomasti miehityksen, siirtokuntien ja liittämisen kautta. Vuoden 1967 kuuden päivän sota johti Israelin miehittämään Länsirannan, Gazan, Itä-Jerusalemin ja Golanin kukkulat. Kansainvälisen tuomioistuimen (ICJ) neuvoa-antava lausunto vuodelta 2024 julistaa tämän miehityksen laittomaksi, mainiten palestiinalaisten itsemääräämisoikeuden rikkomukset yli 700 000 siirtolaisen kautta Länsirannalla ja Itä-Jerusalemissa, jotka ovat laittomia neljännen Geneven sopimuksen (artikla 49) mukaan. Palestiinalaiset kohtaavat rutiininomaisia häädöksiä, kuten Sheikh Jarrahissa, tehdäkseen tilaa siirtolaisille. Israelin vuoden 1980 Itä-Jerusalemin liittäminen "jakamattomaksi pääkaupungiksi" on laitonta, kuten YK:n resoluutio A/RES/ES-10/24 (2024) vahvistaa, joka myös tuomitsee siirtokunnat ja erottelumuurin. Nämä toimet vahvistavat Israelin hallintaa, luoden "peruuttamattomia

vaikutuksia”, jotka vastaavat liittämistä, syrjäyttäen edelleen palestiinalaisia ja ristiriidassa jakosuunnitelman oikeudenmukaisuuden periaatteiden kanssa.

Johtopäätös

Israel-Palestiina-konfliktia leimaavat historialliset ironiat ja nykyiset epäoikeudenmukaisuudet, jotka paljastavat syvällisiä kaksinaismoraaleja. Palestiina tarjosi turvapaikan juutalaisille siirtolaisille, kun maailma käänsi heille selkänsä, mutta nyt Israel syrjäyttää palestiinalaisia väittäen, että kukaan ei ota heitä vastaan, jättäen huomiotta oman roolinsa heidän ahdingossaan. Sionistiset puolisoitilaalliset ryhmät käyttivät terrorismia valtion rakentamiseen, ja Israel harjoitti myöhemmin vastaavia tekoja – pommittaen lentokenttiä, ampumalla alas lentokoneita – samalla kun se leimaa Hamasin terroristeiksi, huolimatta Beginin omasta terroristisesta menneisyydestä.

Ihmisoikeusnormit, jotka mahdollistivat Israelin perustamisen, rikotaan nyt palestiinalaisia vastaan, kuten Gazan pakkoevakuoinnit ja saarto osoittavat. Vuoden 1947 epäoikeudenmukainen jakosuunnitelma, jota seurasi Israelin laitton laajentuminen siirtokuntien ja liittämisen kautta, jatkaa tätä syrjäyttämisen mallia, rikkoen kansainvälistä oikeutta ja palestiinalaisten oikeuksia. Nämä ristiriidat korostavat kiireellistä tarvetta vastuullisuudelle ja ratkaisulle, joka kunnioittaa palestiinalaisten itsemääräämisoikeutta, käsitellen konfliktin ytimessä olevia historiallisia vääryyksiä ja nykyisiä epäoikeudenmukaisuuksia.